

Elektrofysiologisch onderzoek (EFO)

Informatie voor patiënten

Beste mevrouw, meneer,

Je cardioloog heeft samen met jou beslist dat je een elektrofysiologisch onderzoek (EFO) zal laten uitvoeren. Dit onderzoek dient om te kijken of je aan een hartritmestoornis lijdt, over welke hartritmestoornis het precies gaat en om deze hartritmestoornis eventueel meteen te behandelen.

Deze brochure wil jou hierover zo goed mogelijk informeren.

Heb je nog vragen of opmerkingen?

Schrijf ze op en breng ze mee op de dag van je opname naar het ziekenhuis.

De verpleegkundige van de afdeling of van het cathlab zal je verder kunnen helpen.

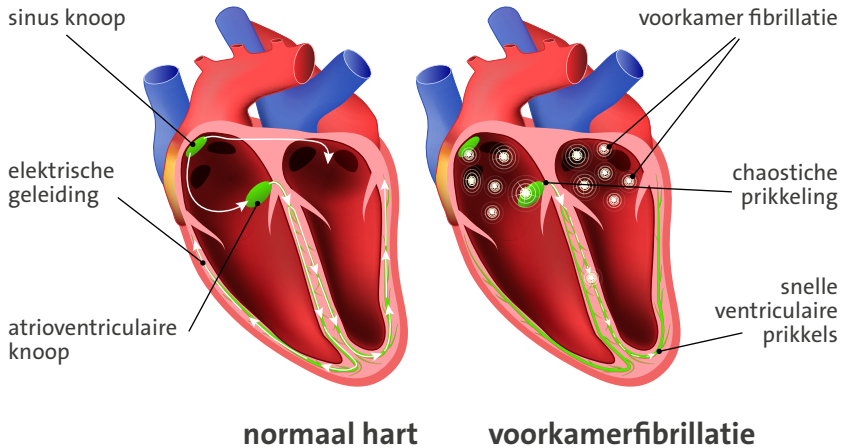
Het team van het Hartcentrum ZNA

Wat zijn hartritmestoornissen ?	4
Wat is een EFO ?	6
Wat moet je doen ?	8
Wat breng je mee ?	9
Hoe verloopt het onderzoek?	10
Hoe kan je hartritmestoornissen behandelen?	12
Wat gebeurt er na het onderzoek ?	13
Wat zijn mogelijke problemen of complicaties ?	14
Wanneer mag je naar huis ?	15
Heb je een compliment of ben je niet tevreden ?	16
Hoeveel gaat het kosten ?	17

Wat zijn hartritmestoornissen?

Het hart is een holle spier die werkt als een pomp. De rechterhelft verzamelt het bloed dat van de weefsels en organen komt en pompt dit naar de longen. De linkerhelft verzamelt het bloed dat uit de longen komt en pompt het weer naar de verschillende delen van het lichaam.

Een elektrisch stroompje dat in het hart zelf ontstaat, zorgt ervoor dat de hartspier gaat samentrekken. Bij een gezond hart begint elke samentrekking van het hart in een bepaalde zone in het bovenste deel van de rechtervoorkamer (rechterboezem of atrium). Die zone noemen we de sinusknop, een soort natuurlijke pacemaker in de rechtervoorkamer.

In de sinusknop ontstaat een elektrische prikkel die zich als een golf door het hart beweegt en de voorkamers doet samentrekken (het sinusritme). De prikkel loopt tot in de atrioventriculaire knoop, een groepje cellen in het midden van het hart op een punt tussen voorkamer (boezem of atrium) en kamer (ventrikel).

Kort hierna gaat de elektrische prikkel verder naar de kamers via een soort elektrisch geleidingssysteem. Hierdoor gaan de kamers op hun beurt samentrekken. Zo pompt het hart het bloed naar je weefsels en organen. Aan je pols kan je je hartritme goed voelen. Een normaal hartritme is regelmatig en heeft een bepaalde snelheid. Hartritmestoornissen ontstaan wanneer de elektrische prikkels niet het goede spoor volgen. Het hart klopt dan te snel, te langzaam of onregelmatig.

Wat is een EFO?

Een EFO dient om:

- te bepalen of je aan een hartritmestoornis lijdt
- te kijken over welke hartritmestoornis het precies gaat
- deze hartritmestoornis ook eventueel meteen te behandelen

De elektrofysioloog, een cardioloog die gespecialiseerd is in het behandelen van ritmestoornissen, voert dit onderzoek uit. Het volledige onderzoek duurt ongeveer 1 tot 2 uur en gaat door op de afdeling hartkatheterisatie.

Via de lies schuift de arts een katheter (een buigzaam dun buisje) tot in het hart.

Deze katheters registreren je hartritme in de verschillende delen van je hart. Zo kan de arts precies vaststellen hoe de prikkels in het hart verlopen. Via de katheter stuurt de cardioloog extra prikkels naar jouw hart om je ritmestoornis op te wekken. Soms gebruikt de arts hiervoor medicijnen die hij toedient via het infuus.

Als het lukt om je ritmestoornis op te wekken, voelt het voor jou alsof je hart op hol slaat. Mogelijk herken je het gevoel zoals je het thuis ervaart. Soms kan je last krijgen van duizeligheid of heel af en toe gebeurt het dat je het bewustzijn verliest. Ten minste 1 arts en 2 verpleegkundigen zijn tijdens het onderzoek aanwezig om voor jou te zorgen.

Wat moet je doen?

- je mag 6 uur vóór het onderzoek niet meer eten of drinken
- je schrijft je in aan de opnamebalie in het ZNA Middelheim
- waardevolle spullen laat je thuis
- je draagt geen nagellak of gelnagels
- na het onderzoek mag je die dag **niet** zelf met de auto, fiets of motor rijden

Wat breng je mee?

- je identiteitskaart en hospitalisatiekaart
- toiletgerief en pyjama
- medische verslagen: brieven, recente bloedonderzoeken, ECG, ...
- je geneesmiddelen in de oorspronkelijke verpakking

Hoe verloopt het onderzoek?

- Vóór het onderzoek krijg je op je kamer een ECG (meting van de elektrische activiteit van de hartspier), een bloedafname en een infuus.
- Je krijgt een operatiehemdje en je lies wordt geschoren.
- Als je zenuwachtig bent, kan je een licht kalmeringsmiddel vragen.
- Je gaat best nog even naar het toilet vóór het onderzoek.
- Het onderzoek gebeurt in de katheterisatiezaal (cathlab) in een steriele omgeving.
- Op de behandeltafel kleeft de verpleegkundige enkele elektrodes op je borst. Daarna sluit men deze aan op de meetapparatuur om zowel jouw hartritme en bloeddruk te bewaken en de prikkels in je hart te kunnen beoordelen.
- De verpleegkundige ontsmet je lies en legt een steriel laken op je.
De insteekplaats van de katheter krijgt een plaatselijke verdoving.
- Dan prikt de arts de ader in je lies aan en via één of meer korte holle buisjes (sheaths) schuift de arts de katheter(s) tot in het hart.

- Via de katheter stuurt de arts prikkels naar je hart om het geleidingssysteem te controleren en je ritmestoornis op te wekken.
- Het onderzoek duurt ongeveer een één tot twee uur.
- Men verwijdert de katheters en je krijgt een drukverband op de prikplaats.
- Daarna brengt men je terug naar je kamer.

Hoe kan je ritmestoornissen behandelen?

Afhankelijk van de aard van je ritmestoornis, zal de cardioloog een behandeling aan je voorstellen:

- Opstarten van medicatie.
- Ablatie: een ingreep waarbij de arts de ritmestoornis gaat genezen door verwarming of bevriezing van de cellen die de ritmestoornis veroorzaken.

Dit gebeurt door het inbrengen van een katheter via de lies.

- In het lichaam plaatsen (implanteren) van een pacemaker of defibrillator.

Wat gebeurt er na het onderzoek?

- De verpleegkundige op de afdeling meet regelmatig polsslag en bloeddruk en controleert het drukverband dat vier uur blijft zitten.
- Je blijft in bed liggen, je hoofdsteen mag iets omhoog tot maximaal 45 graden.
- Je mag je been niet plooiën of druk uitoefenen.
- Je mag terug eten.
- Na het verwijderen van het drukverband mag je weer uit bed.
- Na het onderzoek mag je die dag **niet** zelf met de auto, fiets of motor rijden.
- Gedurende één week mag je:
 - niet fietsen
 - geen zware lasten dragen
 - geen bad nemen, douchen mag wel
 - voorzichtig trappen nemen
 - geen hevige druk met je buikspieren uitoefenen

Wat zijn de mogelijke problemen of complicaties?

Bij een EFO kunnen enkele complicaties optreden.

Meestal gaat het om:

- Overgevoelig zijn voor de gebruikte medicijnen of pleisters.
- Het is normaal dat de plaats waar geprikt is in de lies nog enkele dagen een trekkend gevoel geeft, pijn doet of dat er een verharding te voelen is onder de huid. Meestal geneest dit vanzelf enkele dagen of weken na het onderzoek.
- Je zal een blauwe plek rondom de prikplaats in de lies en in het bovenbeen zien. Deze bloeduitstorting kan groter worden en uitzakken. Dit is meestal niets om ongerust over te zijn zolang er geen toename is van de zwelling in de lies of daaronder. Als je ongerust bent, contacteer zeker je arts of het hartcentrum ZNA **03 280 32 55**.
- Vocht in het hartzakje.

Wanneer mag je naar huis?

Afhankelijk van het tijdstip van de EFO en of de ritmestoornis al dan niet onmiddellijk is behandeld, mag je dezelfde dag of de dag erna naar huis.

Vóór je naar huis gaat, krijg je van de verpleegkundige een afspraak mee bij jouw cardioloog.

Ben je in behandeling bij een cardioloog in een ander ziekenhuis, dan moet je daar zelf een afspraak maken.

De cardioloog of zaalarts komt bij je langs. Soms krijg je een voorschrift mee voor een medicijn dat stolselvorming voorkomt.

Na het onderzoek mag je dezelfde dag niet zelf met de auto rijden of fietsen.

Heb je een compliment of ben je niet tevreden?

Dan kan je dit schriftelijk, mondeling of via e-mail melden aan onze ombudsdienst:

- > ombudsdienst@zna.be
- > 03 270 81 01

Hoeveel gaat het kosten?

Voor een kostenraming kan je terecht op de website van ZNA: **www.zna.be/prijsindicaties**.

Deze prijsindicatie is slechts een raming van het persoonlijk aandeel voor het onderzoek of de behandeling in normale omstandigheden (zonder complicaties) en is niet bindend.

Voor gedetailleerde informatie over je individuele factuur kan je terecht bij de dienst Tarificatie **03 270 80 60**.

Het team van het Hartcentrum ZNA

Nuttige contactgegevens

ZNA Middelheim

03 280 32 55 cardiologie mi.cardiologie@zna.be
03 280 32 73 afdeling 2D kortverblijf route 210-219
03 280 35 73 afdeling 5D langverblijf route 510-519
03 280 35 72 afdeling 5C cardiochirurgie route 500-509
03 280 41 40 cardiale revalidatie
03 280 34 30 zorgtrajectplanning mi.zorgtrajectplanner@zna.be
03 270 81 01 ombudsdienst ombuds.mi@zna.be

ZNA Hoge Beuken

03 830 95 39 cardiologie

ZNA Jan Palfijn

03 640 22 30 cardiologie jp.poli-cardio@zna.be
03 640 25 61 afdeling 5B
03 800 69 01 zorgtrajectplanning jp.zorgtrajectplanner@zna.be
ombudsdienst ombuds.jp@zna.be

ZNA Sint-Elisabeth

03 234 41 04 cardiologie

ZNA Sint-Erasmus

03 270 89 65 cardiologie
03 270 80 31 zorgtrajectplanning er.zorgtrajectplanner@zna.be

ZNA Stuivenberg

03 217 78 74 cardiologie st.cardiologie@zna.be
03 217 79 05 afdeling D0
03 217 75 11 zorgtrajectplanning st.zorgtrajectplanner@zna.be
ombudsdienst ombuds.st@zna.be

ZNA

zorgtrajectplanning zorgtrajecten@zna.be
ombudsdienst ombudsdienst@zna.be